

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:
președinte – Nicolae Gordilă,
judecători – Liliana Catan și Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 27 noiembrie 2013, declarate de către avocatul Chiriac Valentin și inculpatul,

Ușenco Roman Serghei, născut la 29 decembrie 1992,
originar și domiciliat or. Anenii Noi, str. 8 martie, 22.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță: 19.04.2013-20.06.2013
2. în instanța de apel: 11.10.2013-27.11.2013
3. în instanța de recurs: 24.04.2014-28.05.2014

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 20 iunie 2013, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Ușenco Roman Serghei, a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal, la 4 ani închisoare. În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani, dacă nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Cojucari Alexei, în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Potrivit sentinței, Ușenco R., Cojucari A. împreună cu Peradze A., la 10 martie 2013, în jurul orei 16.00, aflându-se în or. Anenii Noi, str. Tineretului 1/1, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, împreună și după o înțelegere prealabilă, fiind mascați, prin acces liber au intrat în magazinul „Călătorul” ce aparține Î.I. „Gortolomei”, unde amenințând-o cu violență nepericuloasă pentru viață și sănătate, au imobilizat-o pe partea vătămată Gudova Elena, cauzându-i dureri fizice și au sustras deschis din sertarul unei mese, bani în sumă de 405 lei, cauzând ultimei prejudiciu material considerabil.

Acțiunile inculpatului Ușenco R. au fost încadrate în baza art. 187 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal și anume: *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane,*

săvârșit de mai multe persoane, mascate, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Ușenco R. să-i fie aplicată pedeapsă de 3 ani 6 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 600 unități convenționale, ce constituie 12 000 lei.

În motivarea apelului procurorul a invocat, că instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal și anume: de gravitatea infracțiunii săvârșite, ce se clasifică ca infracțiune gravă, de gradul pericolului care o prezintă infracțiunea săvârșită, fiind premeditată, metoda de comitere, cinismul de care au dat dovadă, infracțiunea fiind comisă în timpul zilei, inculpații fiind mascați pentru a nu fi identificați. Consideră inadmisibilă tolerarea unor astfel de fapte prin condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, iar aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului Ușenco R. este contrară prevederilor art. 2 alin. (2) Cod penal. Reeducarea și încadrarea inculpatului în societate urmează a fi efectuată numai prin privarea temporară de libertate, aplicând concomitent și pedeapsa sub formă de amendă, care va duce la atingerea scopului pedepsei, adică la restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 27 noiembrie 2013, a fost admis apelul, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei inculpatului Ușenco R., rejudecată cauza în această parte și pronunțată o nouă hotărâre, prin care inculpatul Ușenco R., se consideră condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal și i-a fost stabilit pedeapsă de 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a conchis, că prima instanță just a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de inculpatul Ușenco R. și a dat o apreciere deplină probelor examinate, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Însă, în opinia instanței de apel pedeapsa stabilită inculpatului este prea blândă, prin condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, conform art. 90 Cod penal. Instanța de apel a considerat că prima instanță nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, ca fiind premeditată, gravă și reprezintă un grad sporit de pericol pentru societate, de metoda săvârșirii, cinismul de care a dat dovadă inculpatul, infracțiunea fiind comisă în timpul zilei, inculpații au fost mascați pentru a nu fi identificați. Astfel, instanța de apel a conchis că corectarea inculpatului Ușenco R. este posibilă doar prin stabilirea pedepsei cu închisoare, care este o pedeapsă echitabilă și suficientă pentru corectarea inculpatului.

6. Decizia instanței de apel, este atacată cu recursuri ordinare de către inculpatul Ușenco R. și apărătorul său, Chiriac Valentin, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței. În motivarea recursurilor invocă, că:

- instanța de apel eronat a stabilit că prejudiciul material cauzat părții vătămate în sumă de 405 lei este considerabil, deoarece ultima a declarat că nu are careva

pretenții materiale față de inculpat și l-a iertat, ce denotă că nu prezintă pericol pentru societate;

- la momentul săvârșirii infracțiunii, inculpatul nu era în stare de a conștientiza comportamentul și acțiunile sale, deoarece se afla la evidența medicului psihiatru de la o vîrstă fragedă, suferind de o boală psihică cronică de lungă durată, fiindu-i recomandat de a trece tratament permanent.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate de către avocatul Chiriac Valentin și inculpat, solicitînd respingerea acestora ca neîntemeiate, deoarece pedeapsa a fost stabilită inculpatului cu respectarea prevederilor art. 75 Cod penal.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul remarcă că, deși apărătorul Chiriac V. a invocat temeiul pentru recurs prevăzut de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, iar inculpatul nu a indicat temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă reieșind din textele acestora, decizia instanței de apel este criticată, doar în partea stabilirii pedepsei, semnalînd temeiul de casare, stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul cînd *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Instanța de recurs, consideră că acest temei de casare nu și-a găsit confirmarea, iar instanța de apel întemeiat a admis apelul procurorului și just a soluționat chestiunea cu privire la stabilirea pedepsei inculpatului Ușenco R., conform sancțiunii articolului imputat acestuia, acordînd deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal.

Potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, instanța de judecată stabilește pedeapsă echitabilă în limitele fixate în articolul corespunzător din Partea specială a Codului penal, care prevede răspundere pentru infracțiunea săvârșită. La stabilirea pedepsei, instanța de judecată trebuie să țină cont de următoarele criterii:

- pedeapsa se aplică în limitele fixate în Partea specială a Codului penal;
- pedeapsa se aplică în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Așadar, sancțiunea infracțiunii imputate inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. b),c),e) Cod penal, prevede pedeapsă cu închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale.

Prin decizia instanței de apel, inculpatului, în baza art. 187 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis

Totodată, Colegiul penal reține că cauza penală dată a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală, iar inculpatul potrivit alin. (8) al aceleiași norme a beneficiat de reducere a limitelor de pedeapsă.

Reieșind din principiul individualizării pedepsei în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei stipulate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luînd în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținîndu-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Din materialele dosarului și circumstanțele cauzei Colegiul penal atestă, că instanța de apel, la stabilirea pedepsei inculpatului, corect a reținut ca circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal și anume –recunoașterea vinei și căința sinceră, iar circumstanțe agravante prevăzute de art. 77 Cod penal, nu au fost stabilite.

De asemenea, Colegiul penal, menționează că, inculpatul a săvârșit o infracțiune ce se clasifică, potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, ca infracțiune gravă, din care considerente alegațiile inculpatului, precum că partea vătămată nu are față de el careva pretenții materiale și l-a iertat nu au nici o incidență la caz, deoarece conform art. 109 alin. (1) Cod penal, împăcarea părților pentru înlăturarea răspunderii penale nu este prevăzută în cazul săvârșirii unei infracțiuni grave.

Referitor la argumentul inculpatului, precum că instanța de apel eronat a stabilit prejudiciul cauzat părții vătămate ca fiind considerabil, în opinia Colegiului acesta este neîntemeiat, deoarece instanța de apel deși a stabilit acest fapt, circumstanța dată nu a fost reținută ca semn calificativ agravant la infracțiunea imputată și respectiv nici ca împrejurare ce a determinat stabilirea pedepsei cu închisoare și executare reală a acesteia.

În viziunea Colegiului penal, instanța de apel just a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, ca fiind una gravă și care reprezintă un grad sporit de pericol pentru societate, de metoda săvârșirii infracțiunii și cinismul de care a dat dovadă inculpatul la săvârșirea infracțiunii, fiind și mascat pentru a nu fi identificat. Avînd în vedere conglomeratul împrejurărilor speței, instanța de recurs consideră, că pedeapsa de 3 ani închisoare și modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel încît acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blînde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Argumentul inculpatului, precum că acesta suferă de maladie psihică de la vîrstă fragedă, ce nu i-a permis să-și dirijeze comportamentul și acțiunile sale la momentul

săvârșirii infracțiunii, instanța de recurs îl consideră nefondat, deoarece potrivit raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 216a-2013 din 02.04.2013 (f.d. 96-98), inculpatul Ușenco R., a fost recunoscut responsabil de fapta imputată, tulburări de semnificație psihiatrico-legală nu evidențiază și nu necesită măsuri de siguranță cu caracter medical.

Așadar, Colegiul constată că, pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În temeiul celor expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate sub aspectele invocate, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 27 noiembrie 2013, declarate de către avocatul Chiriac Valentin și inculpatul **Ușenco Roman Serghei**, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 iunie 2014.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Iurie Diaconu